

Huvudman

Lerums kommun
lerums.kommun@lerum.se

Beslut

Datum 2026-03-27
Dnr SI 2026:676
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ljungviksskolan skolenhet B i Lerums kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lerums kommun att senast den **18 juni 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan om kränkande behandling samt skolans ordningsregler. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lerums kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lerums kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan om kränkande behandling

1. Se till att rektor vid minst ett tillfälle innan den 9 juni 2026 klargör skyldigheten för all skolpersonal, att de vid kännedom om att en elev anser sig utsatts för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen lämnats och på vilket sätt den getts. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 6 kap. 10 § skollagen)
2. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektor ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 27 mars till och med den 9 juni 2026. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Skolans ordningsregler

3. Se till att utarbeta ordningsregler, som beslutas av rektorn. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och omarbetas under

medverkan av elever. Ordningsreglerna och en beskrivning av hur eleverna har medverkat ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 5 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet avseende området trygghet, samt i delar av områdena skolans arbete mot kränkande behandling och studiero. Vilka delar framgår nedan under rubriken "Områden utan konstaterade brister".

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:676) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under våren 2026 inlett en tillsyn av Ljungviksskolan skolenhet B i Lerums kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ljungviksskolan skolenhet B följer gällande bestämmelser om trygghet, studiero och skolans arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt genom lektionsobservationer mellan den 3 februari och 4 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling, ordningsregler och mobilregler. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, elevhälsa, lärare och rektor berättar att det förekommer kränkningar på skolan. Elever berättar att det sker såväl fysiska som verbala kränkningar. Elever uppger även att språkbruket mellan kompisar kan uppfattas som en kränkning, men att de bara skojar med varandra och att lärarna brukar se om det är ett skämt eller inte. Vidare säger eleverna att de går till de vuxna om det händer saker och att de vuxna agerar, exempelvis genom att prata med berörda elever och att ringa hem till föräldrar. Flertalet av eleverna upplever att lärare anmäler kränkningar.

Lärare berättar att alla vuxna på skolan agerar om något inträffar och att det ofta snabbt är en vuxen på plats. Några lärare uppger att det är svårt att veta om alla kränkningar anmäls. Orsaken till att kränkningar inte anmäls kan enligt lärarna vara att de inte tycker att det är fråga om en kränkning eller att de inte uppmärksammar att det sker, men det kan också bero på tung arbetsbörda och tidsbrist. Det kan även bero på att man bedömer att det räcker med att tala med berörda elever eller att de vuxna ser att berörda elever skrattar och är vänner. Några lärare upplever att systemet för att anmäla kränkningar är tidskrävande. En lärare uppger att det är omöjligt att anmäla alla kränkningar, oavsett vilket system man har.

Elevhälsan uppger att de inte vet om en anmälan alltid görs men att de vuxna på skolan agerar om de hör eller ser en kränkning. De berättar att de flesta kränkningar nog anmäls men att en orsak till att allt inte anmäls kan vara att det är administrativt tidskrävande. Vidare säger elevhälsan att de fått information kring att lärare vill ha mer stöd och stöttning i arbetet kring kränkningar.

På frågan till rektor om alla kränkningar anmäls svarar rektor att det finns en risk att vuxna inte ser eller hör alla kränkningar som sker. Vidare säger rektor att det görs rätt många anmälningar på skolan och att det är den som hör eller fått till sig informationen som ska anmäla. Rektorn har gått igenom vikten av att anmäla kränkningar med all personal på första arbetsplatsmötet när hon tillträdde som rektor.

Lärare och elevhälsa uppger att anmälningar om kränkande behandling görs i ett elektroniskt system som går vidare till rektor. Rektor uppger att hon beslutar vem som ska utreda händelsen, vilket även dokumenteras i systemet. Åtgärder beslutas och dokumenteras utifrån situationen och olika professioner, exempelvis elevhälsan, kopplas in. Åtgärder kan bestå av uppföljande samtal, konflikthantering med mera.

Huvudmannen uppger i sina synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning bland annat att all personal ska anmäla alla kränkningar och att detta görs på skolan. Bedömningen om någon är kränkt eller inte görs efter utredning. Huvudmannen uppger vidare att anmälan om kränkande behandling skickas till huvudmannen och en utredare utses som huvudansvarig för utredningen. Efter genomförd utredning görs en bedömning om det är kränkande behandling eller inte.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 2 kap. 34 a § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller personalens skyldighet att anmäla då de får kännedom om att elever upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att alla upplevda kränkningar som kommer till personalens kännedom inte anmäls. Att all kränkande behandling inte anmäls medför att det förekommer kränkningar på skolan som inte kommer till huvudmannens kännedom. Huvudmannen kan därmed inte kan uppfylla sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad gäller den kränkande behandling som anmäls till rektor framgår att rektor anmäler detta till huvudmannen, att skolan utreder händelserna och vidtar åtgärder för att förhindra kränkande behandling. Av utredningen

framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i dessa delar.

Skolans ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt in skolans ordningsregler och huvudmannen har inkommit med dessa.

I intervju uppger några elever att de vet om att det finns ordningsregler på skolan, medan några är osäkra på om det finns gemensamma ordningsregler. Några elever uppger att de gått igenom reglerna vid skolstart. En elev berättar att ordningsreglerna nog är gamla. Vidare uppger elever att det varit paus i arbetet med ordningsregler under några år och att nya rektorn tagit upp arbetet igen. Ingen elev tror att nuvarande elever varit delaktiga i att ta fram de ordningsregler som de har nu på skolan. Lärare uppger att ordningsreglerna är tydliga för eleverna men att de inte alltid följs. Vidare berättar lärarna att reglerna inte har uppdaterats i närtid och flera lärare säger att nuvarande elever inte varit delaktiga i framtagandet av ordningsreglerna. Elevhälsans representanter uppger att det är det oklart om eleverna varit delaktiga i arbetet med ordningsreglerna. Rektor berättar att reglerna redan fanns när hon tillträdde tjänsten under höstterminen. Hon förutsatte att elevrådet varit delaktiga i framtagandet, men att det är något som hon behöver kolla upp.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med ordningsregler. Av utredningen framgår att skolan har ordningsregler, även om alla elever inte har kännedom om reglerna. Av utredningen framkommer dock att elever inte har varit med i arbetet med att utarbeta, följa upp och omarbeta ordningsreglerna, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Lerum kommuns verksamhet vid Ljungviksskola skolenhet B uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om kränkande behandling och skolans ordningsregler. Det finns därför skäl att förelägga Lerum kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Trygghet och skolans plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever, lärare, elevhälsans representanter och rektor framkommer att eleverna överlag känner sig trygga på skolan, men att det finns elever som kan vara rädda för andra elever. Eleverna uppger att det finns vuxna som de kan vända sig till om det händer något och eleverna har svarat på enkäter kring upplevd trygghet. Eleverna uppger vidare att de vet om att det finns speciella vuxna som arbetar med tryggheten på skolan.

Även lärarna uppger att det finns specifika vuxna på skolan som arbetar med tryggheten på olika sätt och att enkäter är en av de metoder man använder, men även trygghetsvandring. Vidare berättar lärare att det pågår ett större arbete kring trygghet och studiero och att det kontinuerligt pågår ett värdegrundsarbete i samarbete med skolkurator.

Elevhälsans representanter nämner att de utöver enkätsvar bland annat använder sig av elevhälsosamtalen och värdegrundsarbete, samt att man arbetar aktivt med skolans likabehandlingsplan, för att skapa trygghet. Skolans rektor delar bilden av att skolan har ett aktivt arbete kring trygghetsfrågor och uppger att hon jobbar tillsammans med elevhälsoteamet med utveckling i dessa frågor. Det sker bland annat genom likabehandlingsplanen och enkätsvaren från eleverna.

Huvudmannen uppger att det finns ett trygghetsteam som leds av skolans kurator och har medlemmar från olika delar av verksamheten. Teamet träffas regelbundet en gång i månaden och har valt ut förebyggande material som eleverna arbetar med i skolan. Vidare uppger huvudmannen att trygghetsteamet är ett stöd för lärarna i det kontinuerliga arbetet med trygghet och studiero.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/2026. Planen innehåller en översikt av de åtgärder som skolan bedömer behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller också en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året samt en redogörelse för hur åtgärder har genomförts under föregående år.

Av planen framgår på vilket sätt eleverna har varit delaktiga i arbetet med planen. Elevhälsans representanter berättar i intervju att det genomförs trygghetsenkäter som finns med i planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att planen mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att eleverna i stor utsträckning känner sig trygga på skolan. Av genomförda intervjuer, observationer och dokumentstudier framgår att det pågår ett aktivt arbete på skolan vad gäller det förebyggande arbetet med att skapa trygghet och att motverka kränkande behandling. Det framgår att skolan har en plan för att förebygga och motverka kränkande behandling och att eleverna är delaktiga i arbetet med planen. Av ovan redovisade omständigheter framkommer således inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vad gäller studiero framkommer det i intervjuer med elever, lärare, elevhälsa samt rektor att det generellt är bra studiero på lektionerna och att studiero är något som är viktigt för alla på skolan. Elevhälsan berättar att man hela tiden arbetar med att skapa god studiero och rektor uppger att de precis haft uppe studiero för diskussion med elevrådet. Elever och lärare beskriver att studieron kan variera beroende på ämne. Graden av studiero kan bero på vilken lärare som undervisar, men även på vilken dag i veckan det är, tid på dagen och vilken klass man tillhör. Eleverna uppger att vissa elever inte slutar att störa även om läraren säger till dem och det spelar ingen roll vilken lärare det är. Detta framkommer även i intervju med lärare, elevhälsa och rektor. Lärarna kontaktar föräldrarna för att sedan ha ett möte om eleven inte slutar att störa. Nästa steg är att ta kontakt med vårdnadshavare vilket kan utmynna i ett möte. Sedan kan även elevhälsa och rektor kopplas in vid behov.

Skolinspektionen genomförde vid tillsynen flertalet observationer i verksamheten och överlag rådde studiero på lektionerna. På raster och i övergångar mellan lektioner befann sig flera vuxna i elevernas närhet och observerades hjälpa elever på olika sätt.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av skolans rutiner gällande mobilregler och hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning. I de inlämnade rutinerna, som är beslutade av rektor, beskrivs hur och vem som är ansvarig för omhändertagen mobil eller annan kommunikationsutrustning, var den ska förvaras och återlämnas. Skolan har även skriftliga rutiner för användning av datorer/Ipads och smartklockor under lektion.

I samtliga intervjuer uppges att skolan är mobilfri och att mobilerna lämnas in av eleverna vid skolstart och återfås vid skoldagens slut. Mobilerna förvaras under skoldagen inlåsta. Vid intervjuer framkommer att flera elever har sin första eller sista lektion på en annan skola, vilket försvårar för skolans lärare att ha koll på om alla elevers mobiler är inlämnade.

Vad gäller användning av datorer i undervisningen uppger eleverna att det är läraren som bestämmer vad som gäller för lektionen. Om man inte följer reglerna så säger läraren till och efter några varningar tar läraren datorn, vilket även lärarna bekräftar. Elevhälsa och rektor uppger att lärarna har bra koll på datoranvändandet på lektionerna och att det finns tydliga rutiner som följs.

Vid observationer under skoldagen såg utredarna inga elever som använde mobiltelefoner. Det var vid fåtalet observerade lektioner som eleverna använde datorer i undervisningen och det var bara vid ett tillfälle som en

elev sågs använda datorn till annat än enligt lärarens instruktioner. Vid detta tillfälle såg läraren vad eleven gjorde och sa till, varvid eleven avbröt och stängde ner datorn direkt.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 4 a § skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att det generellt är bra studiero på skolan. Av genomförda intervjuer, observationer och dokumentstudier framgår att det pågår ett aktivt arbete kring studiero på skolan. Skolan har skriftliga rutiner för hantering av mobiler och annan kommunikationsutrustning och det har inte framkommit annat än att sådan utrustning endast används i undervisningen på ett sätt som är förenligt med skollagens bestämmelser. Av ovan redovisade omständigheter framkommer således inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

X Kajsa Åkesson

Beslutsfattare
Signerat av: Kajsa Åkesson

X Maud Wilhelmsen

Föredragande
Signerat av: Maud Wilhelmsen

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Suzan Kalinagil medverkat.